

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Lausuntopalvelu

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi perusopetuslain ja Helsingin eurooppalaisesta koulusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Viite: VN/937/2022

Sivistystyönantajien lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi perusopetuslain ja Helsingin eurooppalaisesta koulusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Sivistystyönantajat ry (myöhemmin Sivista) kiittää mahdollisuudesta lausua opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi perusopetuslain ja Helsingin eurooppalaisesta koulusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta. Esityksellä jatkettaisiin opetuksen järjestäjien mahdollisuutta päätöksellään siirtyä osin tai kokonaan etäopetukseen lukuvuonna 2022-2023. Sivista on osallistunut myös OKM:n järjestämään kuulemistilaisuuteen 24.3. esityksen valmisteluvaiheessa.

Sivista pitää esitystä tarkoituksenmukaisena, sillä se **antaa opetuksen järjestäjille tarvittavat työkalut vastata tartuntatautilanteeseen ja turvata perusoikeus saada perusopetusta myös poikkeuksellisissa olosuhteissa.**

Esityksen taloudellisten vaikutusten arvioidaan olevan vähäiset. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisen kustannukset arvioidaan olevan jopa mahdollisesti alhaisemmat lähiopetukseen verraten. Sivista pitää tätä arviota erikoisena, sillä opetuksen järjestämisen keskeisiin kuluihin osittaisilla tai kokonaisilla etäopetusjaksoilla ei ole suurta vaikutusta. Sen sijaan rehtorin ja opetushenkilöstön työkuormaa äkillinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin lisää merkittävästi. Tämä aiheutunut **lisätyö tulee huomioida esityksen taloudellisissa vaikutuksissa ja ottaa huomioon lisämäärärahopäätöksinä.**

Esitys perusopetuslain ja Helsingin eurooppalaisesta koulutusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetaan nyt neljättä kertaa. Olosuhteet eivät ole olennaisilta osin muuttuneet: kuten esitysluonnoksen perusteluissa todetaan, koronaviruksen kestosta ja kehitymisestä ei ole saatavissa varmaa ennustetta tai yksiselitteistä tietoa. Pandemia on myös osoittanut, miten yllättäen ja kokonaisvaltaisesti globaalit ilmiöt voivat vaikuttaa koulutusjärjestelmään ja edellytyksiin tarjota opetusta. Sivista katsoo, että erilaiset ennakoimattomat muutokset edellyttävät lainsäädännössä pysyvää varautumista. Sivista ehdottaa, että **perusopetusta koskevaan lainsäädäntöön lisätään pysyvät, toistaiseksi voimassa olevat säännökset normaaliolojen poikkeus- ja häiriötilanteisiin, joilla voi olla vaikutuksia opetuksen järjestämiseen mahdollistaen osin tai kokonaan etäopetukseen siirtymisen tarvittaessa.**

Vaikka etäopetukseen siirtyminen pandemian aikana on johtunut poikkeuksellisista olosuhteista ja välttämättömyydestä, pandemian aikana saadut opit ja erilaiset käytännöt kannattaa hyödyntää perusopetuksen kehittämisessä ja erityisesti koulutuksen digitalisaation vauhdittamisessa.

Koulutuspoliittisen selonteon toimeenpanosuunnitelmaa valmisteltaessa on syytä **kartoittaa etäopetuksen pysyvää hyödyntämismahdollisuutta perusopetuksessa esimerkiksi koulutuksen saavutettavuuden ja kattavan opetustarjonnan turvaamiseksi** tilanteissa, joissa digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntäminen tuottaisi oppijoille lisäarvoa.

Helsingissä 5.4.2022

Sivistystyönantajat ry

Laura Rissanen

johtaja

laura.rissanen@sivista.fi, 041 540 4505

Annakaisa Tikkinen

elinkeinopoliittinen asiantuntija

annakaisa.tikkinen@sivista.fi, 040 356 6082